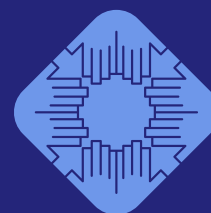

حقوق کارگران در ایران

شماره ۱۵

پاییز ۱۳۹۹

فهرست مطالب

۳	مقدمه
۴	پاییز ۱۳۹۹: آنچه گذشت
۶	بیکاری و تورم: سفره‌ها خالی‌تر می‌شود
۸	گرسنگی، مهمان اجباری سفره کارگران
۱۰	خودکشی در میان کارگران و فرزندان آنان
۱۲	سرکوب: کارگران را اخراج می‌کنند و شلاق می‌زنند
۱۳	بازداشت
۱۴	کارخانه پادگان نیست
۱۶	کارگران شهرداری: بی‌پناه در روزگار کرونا
۱۹	مناطق آزاد تجاری: کارگران استثمار می‌شوند
۲۰	بازنشستگان
۲۱	پرستاران: جدال با مرگ
۲۳	ایمنی کار: حوادث کار جان ۷۹ کارگر را گرفت
۲۴	کولبران
۲۵	مهاجران: شلیک به جویندگان کار «قانون» می‌شود

مقدمه

این پانزدهمین خبرنامه کارگری **زمانه** است که از این پس به صورت فصل‌نامه منتشر می‌شود.

تمرکز خبرنامه کارگری بر روی این نکات عمده است: امنیت و سلامت در محل کار، انواع تبعیض در حوزه کارگری، مسائل مربوط به کار زنان، کودکان کار، بیکاری، تعویق و یا عدم پرداخت دستمزدها، و نیز موضوع سازماندهی و اعتراضات کارگری.

زمانه به شکل پیگیر اخبار کارگری در ایران را گزارش می‌کند. خبرنامه‌های زمانه می‌کوشند یک «تصویر بزرگ» از موضوع حقوق کارگران ایران ارائه کنند. گزارش پیش رو رخدادها و روندهایی را در محدوده تقریبی مهر تا آذر ۱۳۹۹ / اکتبر تا دسامبر ۲۰۲۰ در برمی‌گیرد. خبرنامه مدعی پوشش کامل همه رخدادها نیست.

ما در اول ماه مه هر سال یک خبرنامه سالانه هم منتشر می‌کنیم که در آن موضوعات عمده در حوزه کارگری در یک بازه یک ساله بررسی می‌شوند. در اول ماه مه امسال [خبرنامه سالانه شماره ۲](#) منتشر شد. خبرنامه ویژه مربوط به مسائل و مبارزات صنفی معلمان را نیز می‌توانید از [صفحه حقوق کارگران](#) زمانه دریافت کنید. به تازگی همچنین [خبرنامه‌ای ویژه اعتصاب کارگران پیمانی نفت](#) منتشر کرده‌ایم.

پاییز ۱۳۹۹: آنچه گذشت

بیکاری و فقر در ایران بیداد می‌کند. برپایه گزارش نهادهای حکومتی از هر چهار نفر جمعیت فعال اقتصادی در بهار امسال حدود یک نفر بیکار بودند. قیمت کالاهای اساسی و ضروری یک‌سال پس از افزایش ۲۰۰ درصدی نرخ بنزین در آبان ۱۳۹۸/نوامبر ۲۰۱۹ در برخی موارد ۲۰۰ درصد افزایش یافته است. حکومت از کنترل قیمت‌ها و تأمین کالاهای ضروری ناتوان است و دستمزد کارگران نهادهای عمومی و پروژه‌های نفت و گاز با تأخیر پرداخت می‌شود. اعتراض‌های کارگری به‌رغم همه‌گیری کرونا همچنان ادامه دارد. دولت امیدوار است با پیروزی جو بایدن در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا باردیگر به توافق هسته‌ای و برجام بازگردد و بتواند با صادرات نفت بخشی از بحران اقتصادی را کنترل کند. جناح‌های حکومتی اما بر سر توافق هسته‌ای اختلاف نظر دارند. مجلس شورای اسلامی قانون اقدامات راهبردی برای پایان تحریم‌ها را که به موجب آن دولت موظف است حجم و غلظت اورانیوم غنی‌سازی شده را افزایش دهد، تصویب کرده است. ترور محسن فخری‌زاده، از مقامات ارشد برنامه هسته‌ای ایران که مقام‌های دولتی آن را به اسرائیل منسوب می‌کنند، تصویب این قانون را که می‌تواند به از سرگیری برنامه هسته‌ای ایران و تشدید تحریم‌ها بیانجامد، برای مجلس تسهیل کرد.

کارگران روزمزد در مشهد و سبزوار به نداشتن حمایت معیشتی اعتراض کردند.

حکومت حتی از کنترل چرخه انتقال کرونا ناتوان است. شمار بیماران روز به روز افزایش می‌یابد. در آبان ماه همزمان با نزدیک شدن به سالروز اعتراضات به گرانی بنزین در سال ۱۳۹۸/۲۰۱۹ سرانجام دولت با تعطیلی دو هفته‌ای مناطقی که براساس معیارهای وزارت بهداشت و درمان در وضعیت قرمز قرار داشتند، موافقت کرد. این تعطیلی‌ها به ادعای وزارت بهداشت و درمان توانسته از شمار بیماران بدحال و آمار مرگ بکاهد اما نگرانی از افزایش دوباره شمار بیماران، به ویژه با بازگشایی دوباره مراکز خرید در زمستان همچنان پابرجاست.

تعطیلی برخی از کسب و کارها افراد بیشتری را بیکار کرده است. وعده‌های دولت برای حمایت از بیکاران عملی نشده است. افزایش شمار بیکاران، تأخیر در پرداخت دستمزدها، گرانی کالاهای ضروری

و سیاست‌های انقباضی دولت در حوزه خدمات اجتماعی موجب شکل‌گرفتن اعتراض‌های پراکنده در نقاط مختلف شده است. در آبان ماه که حکومت بیم داشت اعتراضات سال گذشته تکرار شود، شماری از دانشجویان و فعالان کارگری در نقاط مختلف بازداشت و به زندان منتقل شدند. حکومت به بهانه کرونا محدودیت در رفت و آمد وضع کرد و به خانواده کشته‌شدگان اعتراضات اعلام شد که حق برگزاری مراسم یادبود ندارد. تهدیدها اما مانع اعتراضات کارگران که روز به روز فشار بیشتری را تحمل می‌کنند، نشد.

بیکاری و تورم: سفره‌ها خالی‌تر می‌شود

براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در بهار امسال از هر چهار نفر نزدیک به یک نفر بیکار بوده است.^۱ مرکز آمار بیشتر نرخ بیکاری را ۹,۸ درصد اعلام کرده بود.

آخرین گزارش مرکز آمار از نرخ رسمی بیکاری در شش ماه نخست سال بیانگر خروج حداقل ۱,۶ میلیون نفر از بازار کار در مقایسه با شهریور ۱۳۹۸ است.^۲ تنها در سه ماهه تابستان حدود ۷۰۰ هزار نفر از شاغلان بخش خدمات که بیشترین آسیب را از کرونا دیدند، شغل خود را از دست دادند. علی‌رغم، سخنگوی دولت ۱۰ مهر اعلام کرد: کرونا ۱,۵ میلیون نفر را بیکار کرده است.^۳ بیشتر بیکاران کارگران و شاغلان بخش خدمات بودند که مشمول دریافت بیکاری نمی‌شوند. براساس اعلام مسعود بابایی، مدیرکل حمایت از مشاغل و بیمه بیکاری وزارت کار به تنها ۷۳۰ هزار نفر از بیکار شدگان بیمه بیکاری پرداخت شده است.^۴ این مقام مسئول ۱۹ آبان در یک اظهارنظر دیگر شمار افرادی که بیمه بیکاری دریافت کرده‌اند را ۶۳۰ هزار نفر اعلام کرد. مبلغ بیمه بیکاری برای افرادی که شغل شان را به دلیل کرونا از دست داده‌اند، یک میلیون و ۵۰ هزار تومان است. براساس اعلام وزارت کار قرار است این مبلغ تا دو میلیون تومان افزایش یابد.^۵

افزایش مبلغ بیمه بیکاری اما هنوز عملیاتی نشده است. سازمان تأمین اجتماعی پیش از افزایش شمار بیکاران هم با کسری بودجه برای پرداخت حقوق بازنشستگان و مستمری بگیران دست به گریبان بود. افزایش شمار بیکاران و پرداخت نشدن مطالبات سازمان از سوی دولت کسری بودجه تأمین اجتماعی را افزایش داده است. افزایش شمار بیکاران از تداوم همه‌گیری کرونا که موجب تعطیلی بخشی از بنگاه‌های خدماتی از جمله رستوران‌ها، هتل‌ها، خدمات خانگی، گردشگری، آرایشگاه‌ها، سالن‌های ورزشی و... شده است و همچنین رکود اقتصادی ناشی می‌شود. بیشتر بیکار شدگان در مشاغلی که «غیررسمی» خوانده می‌شود و بدون برخورداری از بیمه اشتغال داشتند و از همین رو مشمول دریافت بیمه بیکاری نیز نشدند.

در جدول زیر تنها بخشی از اخبار مربوط به بیکاری کارگران را مشاهده می‌کنید:

عنوان کارگاه	بخش	شمار بیکاران	علت
نساجی مطهری ^۱	نساجی	۱۵۰	پایان قرارداد
آب معدنی داماش ^۲	صنایع غذایی	۱۲	تعطیلی کارخانه
پالایشگاه بیدبلند	انرژی	نامشخص	نامشخص
کنتورسازی ^۳	صنایع الکترونیکی	۲۰	تعطیلی کارخانه
راهنمای گردشگری ^۴	گردشگری	۱۳ هزار	کرونا
باشگاه‌های ورزشی	خدماتی	۱۰۲ هزار	کرونا
زمزم تبریز	صنایع غذایی	نامشخص	«تعديل» ناشی از رکود

- ۱ مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ۱۷ نوامبر (۲۷ آبان)
- ۲ رادیو زمانه، ۱۱ اکتبر
- ۳ خبرآنلاین، ۱ اکتبر (۱۰ مهر)
- ۴ اتاق بازرگانی، صنایع معادن و کشاورزی تهران، ۱۹ اکتبر (۲۹ مهر)
- ۵ شهرآرا نیوز، ۹ اکتبر (۱۹ آبان)
- ۶ خبرگزاری کار ایران، ۹ نوامبر (۱۹ آبان)
- ۷ هرانا، ۲۶ اکتبر (۵ آبان)
- ۸ کارخانه، ۳۰ اکتبر (۹ آبان)
- ۹ صبح‌نو، ۱۳ اکتبر (۲۲ مهر)

بدون نام در اهواز	مواد شوینده	۷۰	فروش کارخانه ^{۱۰}
تالارهای پذیرایی، کافه و رستوران ^{۱۱}	خدمات	۴۷۹ هزار	کرونا
کارگران ساختمانی	ساختمان	۷۰۰ هزار ^{۱۲}	کرونا و رکود
صنایع پوشاک ^{۱۳}	تولید و فروش	۶۴۵ هزار نفر	کرونا و رکود
حمل و نقل جاده‌ای و هوایی	حمل و نقل	۱ میلیون و ۴۳۴ هزار	کرونا

داده‌های این جدول بر اساس گزارش و اظهارات مسئولان دولتی، مسئولان اتحادیه‌های صنفی و گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی جمع‌آوری شده است. برخی از افراد ممکن است برای یک دوره کوتاه شغل خود را از دست داده باشند و برخی نیز به صورت دائمی.

علاوه بر این دستفروشان، کارگران فصلی در مزارع کشاورزی، باربران در بازارها و اسکله‌ها، کارگران کارگاه‌های کوچکی چون خیاطخانه‌ها، آرایشگاه‌های زنانه و مردانه، خدمات مجالس عروسی و عزاداری هم بیکار شده‌اند.

۱۰ همشهری، ۱۳ نوامبر (۲۳ آبان)

۱۱ ایلتا، ۱۳ اکتبر (۲۲ مهر) و منبع شماره ۹

۱۲ نایب رئیس انجمن صنفی کارگران ساختمانی گفته کرونا ۷۰ درصد کارگران این بخش را بیکار کرد. جمعیت کارگران ساختمانی که برای بیمه ثبت‌نام کرده‌اند ۱,۲ میلیون نفر اعلام شده است که به گفته مسئولان دولتی حدود ۲۰۰ هزار نفر از آنان کارگر ساختمانی نیستند.

۱۳ صبح‌نو، ۱۳ اکتبر (۲۲ مهر)

گرسنگی، مهمان اجباری سفره کارگران

رشد نرخ بیکاری و تورم شاخص فلاکت را بزرگ‌تر کرده است. براساس اعلام مرکز آمار نرخ تورم نقطه به نقطه که نشانگر رشد میانگین قیمت کالاها و خدمات یکسان است در آبان امسال به ۴۶,۴ درصد رسید که به معنای افزایش هزینه زندگی خانوار به همین میزان در مقایسه با آبان ۱۳۹۸ است. شاخص تورم برای گروه کالاهای خوراکی و آشامیدنی که سهم بیشتری در سبد هزینه کارگران دارند همانند تابستان بیش از ۵۰ درصد گزارش شد. تازه‌ترین برآوردهای کمیته مزد شورای عالی کار که به خانه کارگر، تشکل کارگری حکومتی، نزدیک است هزینه سبد معیشت را حداقل ۷ میلیون و ۴۸۲ هزار تومان اعلام کرد که در مقایسه با رقم ۴ میلیون و ۹۴۰ هزار تومانی که در اسفند سال قبل اعلام شد، ۲ میلیون و ۵۴۲ هزار تومان بیشتر شده است.^{۱۴}

قیمت کالاهای خوراکی گران‌تر شد و سفره‌ها خالی‌تر. مردم برای مرغ به نرخ دولتی مجبورند خطر کرونا در صف‌های طولانی را به جان بخرند.

کارشناسان مستقل سبد معیشت و خط فقر را حدود ۱۰ میلیون تومان برای یک خانوار برآورد می‌کنند. افزایش هزینه معیشت اما موجب موافقت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با درخواست افزایش حداقل دستمزد نشد. دیوان عدالت اداری شکایت کارگران از شورای عالی کار بابت ابلاغ حداقل دستمزد بدون توافق با نمایندگان کارگران -- که از تشکل‌های وابسته به دولت و نه تشکل‌های مستقل انتخاب می‌شوند -- را از دستور کار خارج کرد.^{۱۵} درخواست کارگران برای تشکیل جلسه شورای عالی کار به منظور ترمیم حداقل دستمزد در شورا بایکوت شد^{۱۶} تا سفره کارگران کوچک‌تر شود و برخی اقلام

۱۴ ایلتا، ۲۸ نوامبر (۸ آذر)
۱۵ رادیو زمانه، ۶ دسامبر (۱۶ آذر)
۱۶ کارگر نیوز، ۳۰ نوامبر (۱۰ آذر)

کالایی از سبد خرید آنان حذف شود.^{۱۷}

دولت وعده کرده است برای جبران کاهش قدرت خرید در چهار ماه باقی مانده تا پایان سال هر ماه ۱۰۰ هزار تومان کمک معیشتی به یک سوم از جمعیت پرداخت کند. مجلس هم دولت را به پرداخت یارانه کالاهای اساسی به حدود ۶۰ میلیون نفر ملزم کرده است.^{۱۸}

کمک ۱۰۰ هزار تومانی قرار است به حدود ۳۰ میلیون نفر از جمعیت کشور، از جمله کارگرانی که درآمد ثابت ندارند، مددجویان بهزیستی و کمیته امداد و رانندگان تاکسی پرداخت شود.^{۱۹} منابع مالی این کمک معیشتی مشخص نیست اما به گفته رئیس کل بانک مرکزی این کمک به صورت وام قرض الحسنه و از محل اعتبارات ۷۵ هزار میلیارد تومانی اعتبار بانکها برای مقابله با کرونا است.^{۲۰}

رئیس جمهوری اما از ابلاغ قانون الزام دولت به پرداخت یارانه کالاهای اساسی که به موجب آن باید به ۶۰ میلیون نفر از جمعیت کشور یارانه ۶۰ هزار تا ۱۲۰ هزار تومانی پرداخت شود، خودداری کرد تا رئیس مجلس خودش قانون را ابلاغ کند.^{۲۱} منابع مالی این قانون نیز مشخص نیست و براساس مصوبه مجلس دولت باید از محل فروش سهام دولتی در بنگاهها بودجه یارانه جدید را تأمین کند. علی ربیعی سخنگوی دولت گفت که دولت کسری بودجه دارد و پولی برای پرداخت یارانه جدید در خزانه موجود نیست.

در صورت تأمین شدن بودجه این دو برنامه حمایتی در خوشبینانه‌ترین حالت می‌توان انتظار داشت که ماهیانه ۶۰ هزار تا ۲۲۰ هزار تومان به بخشی از اقشار کم‌درآمد پرداخت شود که در مقایسه با افزایش هزینه‌ها ناچیز است.

۱۷ رادیو زمانه، ۲۴ نوامبر (۴ آذر)
۱۸ قانون الزام دولت به پرداخت یارانه کالاهای اساسی
۱۹ اعتمادآنلاین، ۲۷ نوامبر (۷ آذر)
۲۰ خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران (ایرنا)، ۱۸ نوامبر (۲۸ آبان)
۲۱ ایسنا، ۶ دسامبر (۱۶ آذر)

خودکشی در میان کارگران و فرزندان آنان

نرخ خودکشی در ایران افزایش یافته است. اگرچه مسئولان دولتی آمار مشخصی از اقدام به خودکشی ارائه نمی‌دهند اما محمدمهدی تندگویان، معاون امور جوانان وزارت ورزش و جوانان گفته است: آن‌طور که به نظر می‌رسد، خودکشی در کشور با ضریب روبه‌رشدی در حال افزایش است و طبق آمار منتشر شده عمده آن‌ها بین سنین ۱۵ تا ۳۵ سال رخ می‌دهد، اما امسال ما شاهد خودکشی‌های نوجوانان زیر ۱۵ سال هم بودیم که جای تأسف دارد.^{۲۲} از زمان بازگشایی مدارس در شهریور/ سپتامبر ۲۰۲۰ رسانه‌های ایران از اقدام به خودکشی و خودکشی ۳۰ نفر را گزارش کردند.

در رامهرمز در استان خوزستان شش دانش آموز در یک ماه خودکشی کردند.^{۲۳} در نیشابور نیز سه دانش‌آموز اقدام به خودکشی کردند.^{۲۴} همچنین یک دختر در مرکز نگهداری کودکان در بهزیستی خودش را دار زد.^{۲۵} در بندرعباس نیز دو دختر ۸ و ۱۲ ساله اقدام به خودکشی کردند که یک نفر از آنان جان باخت. پیش از این نیز خبر خودکشی سه دانش آموز در استان‌های آذربایجان غربی، استان بوشهر^{۲۶} و کردستان به دلیل فقر گزارش شده بود. یک دانش آموز در کردستان هم که برای خرید گوشی هوشمند به کولبری رفته بود، از کوه سقوط کرد و جان باخت. براساس اعلام مسئولان وزارت آموزش و پرورش حدود ۳۰ درصد دانش‌آموزان به تلفن همراه هوشمند، تبلت یا اینترنت دسترسی ندارند و به همین دلیل امکان استفاده از شبکه آموزش آنلاین شاد که جایگزین آموزش حضوری در مدارس شده است، را ندارند.^{۲۷}

در اسفراین استان خراسان شمالی یک خانواده ۴ نفره اقدام به خودکشی کردند.^{۲۸} در اصفهان نیز یک دختر ۱۸ ساله که قصد داشت خودکشی کند، با کمک ماموران امداد و نجات زنده ماند.^{۲۹} در تهران نیز خودکشی یک فرد در ایستگاه مترو گزارش شد.^{۳۰}

آبان ماه حمیدرضا (صابر) بهبودی کارگر اخراجی معدن شباب در روستای گنجه رودبار استان گیلان هشتم آبان پس از آنکه درخواست چندباره اش برای بازگشت به محل کار پذیرفته نشد، خودسوزی کرد. او سه روز بعد در بیمارستان جان باخت. براساس اظهارات نزدیکان صابری او پس از هشت ماه کار به دلیل آنچه که «اعتیاد» اعلام شده بود، از کار اخراج شد. پنج ماه بیکار ماند، ترک اعتیاد کرد اما چندبار درخواستش برای بازگشت به محل کار پذیرفته نشد.^{۳۱}

یک کارگر ساختمانی در کرمانشاه نیز خود را مقابل ساختمان انجمن صنفی کارگران ساختمانی آتش زد.^{۳۲}

آذر ماه سندیکای کارگران نیشکر هفت‌تپه خبر داد مسعود الکثیر کارگر اخراج شده این کارخانه خودکشی کرده است.

۲۲	توسعه ایرانی، ۲۸ اکتبر (۷ آبان)
۲۳	رادیو زمانه، ۱۶ نوامبر (۲۶ آبان)
۲۴	نگاه کنبد به منبع ۲۲
۲۵	ایسنا، ۲۸ نوامبر (۸ آذر)
۲۶	رادیو زمانه، ۱۲ اکتبر (۲۱ مهر)
۲۷	رادیو زمانه، ۴ اکتبر (۱۳ مهر)
۲۸	ایلنا، ۱۹ نوامبر (۲۹ آبان)
۲۹	ایمنا، ۹ نوامبر (۱۹ آبان)
۳۰	پرنا، ۳۰ نوامبر (۱۰ آذر)
۳۱	رادیو زمانه، ۱ نوامبر (۱۱ آبان)
۳۲	رویداد، ۲۴، ۲۳ نوامبر (۳ آذر)

صابر (حمیدرضا) فومنی کارگر رودباری پس از آنکه اجازه بازگشت به کار نگرفت، خودش را آتش زد و در بیمارستان جان داد.

پیشتر رسانه‌های ایران از خودکشی یک کارگر قراردادی شرکت برق منطقه‌ای مسجد سلیمان را منتشر کردند. هویت این کارگر فاش نشد اما علت خودکشی او تأخیر در پرداخت دستمزد اعلام شد. نماینده بوشهر در مجلس شورای اسلامی هم مهر ماه از خودکشی حداقل یک کارگر در جم به دلیل فقر و تنگدستی خبر داد و گفت: از قبل نیز موارد خودکشی در شهرهای صنعتی استان رخ داده است که رسانه‌ای نشده‌اند.^{۳۳}

بهار امسال عمران روشنی مقدم کارگر میدان نفتی یادآوران هویزه در اعتراض به پرداخت نشدن مساعده ۵۰۰ هزار تومانی خودش را دار زد.

۲۹ آبان (۲۰ نوامبر) یک زن در حاشیه بندرعباس پس از آنکه ماموران شهرداری سرپناه او را تخریب کردند، اقدام به خودسوزی کرد و جان باخت. به گفته یک نماینده مجلس این زن تحت پوشش نهادهای حمایتی حکومتی قرار داشت و بارها به نهادهای دولتی برای دریافت مجوز و کمک مراجعه کرده بود.^{۳۴} در مهر ماه / ۲۸ سپتامبر نیز پدر امیرحسین مرادی، یکی از بازداشت شدگان اعتراضات آبان ۱۳۹۸ خودکشی کرد.^{۳۵} مرادی در دادگاه به اعدام محکوم شده بود اما رای محکومیت اعدام او به همراه سعید تمجیدی و محمد رجبی در دیوان عالی قضایی نقض شده است.

۳۳ رادیو زمانه، ۱ نوامبر (۱۱ آبان)
۳۴ رادیو زمانه، ۲۰ نوامبر (۲۹ آبان)
۳۵ رادیو زمانه، ۲۸ سپتامبر (۷ مهر)

سرکوب: کارگران را اخراج می‌کنند و شلاق می‌زنند

داود رفیعی کارگر اخراجی شرکت ایران خودرو که سه سال قبل در اعتراض به اخراج غیرقانونی خود مقابل وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تجمع کرده بود، از سوی دادگاه به دلیل آنچه که «توهین به مقامهای دولتی» اعلام شد، به ۷۴ ضربه شلاق محکوم شد. در پنجم آذر حکم شلاق او اجرا شد.^{۳۶} رفیعی تنها کارگری نیست که در سال جاری به شلاق محکوم شده است. بهار امسال رسول طالب مقدم عضو سندیکای شرکت واحد اتوبوسرانی تهران به دلیل شرکت در تجمع روز کارگر سال ۱۳۹۷ شلاق خورد. روح الله برزین، کارگر ناوایی در شهر چرم استان کهگیلویه و بویراحمد هم به دلیل شکایت امام جمعه این شهر به شلاق محکوم شد.^{۳۷} در سال‌های قبل کارگران معدن طلا آق‌دره و سنگ آهن بافق یزد نیز به شلاق محکوم شده بودند.

۳۶ رادیو زمانه، ۲۷ نوامبر (۶ آذر)

۳۷ رادیو زمانه، ۷ ژوئن (۱۸ خرداد)

در آستانه آبان برخی از فعالان کارگری و دانشجویان در نقاط مختلف به نهادهای امنیتی و قضایی احضار و برخی دیگر نیز در محل سکونت بازداشت شدند.

شب‌نم آشوری، نشریه آگاهنامه

الوار قلی‌وند، فعال کارگری

ندا پیرخضرائیان، فعال کارگری

لقمان پیرخضرائیان، فعال کارگری

آرش جوهری، فعال کارگری^{۳۸}

از جمله بازداشت شدگان در آستانه آبان بودند که پس از مدتی با سپردن وثیقه به صورت موقت آزاد شدند.

واله زمانی، عضو سندیکای کارگران نقاش در کرج هم در مهرماه دستگیر شد اما به قید وثیقه آزاد شد.^{۳۹} مهران رئوف، فعال کارگری،^{۴۰} آرمان اسماعیلی^{۴۱} از دیگر بازداشت شدگان مهرماه بودند. دادگاه همچنین پیمان فرهنگیان، فعال کارگری در استان گیلان را به ۳۸ سال زندان محکوم کرد. او خرداد امسال بازداشت و تحت عنوان «تبلیغ علیه نظام، تحریک مردم به اعمال خشونت‌آمیز، راه‌اندازی جمعیتی، توهین و اهانت به انبیا، توهین به مقدسات و ائمه و توهین به رهبری» محاکمه شد.

خسرو صادقی بروجنی، روزنامه‌نگاری که در حوزه مسائل کارگری و نقد اقتصاد سیاسی می‌نویسد، شهریورماه برای اجرای دوره محکومیت به زندان منتقل شد.^{۴۲} کیوان صمیمی، روزنامه‌نگاری که به دلیل شرکت در اعتراضات روز کارگر در سال ۹۸ دستگیر شده بود هم پس از مراجعه به دادسرا بازداشت و به زندان منتقل شد.^{۴۳} او به سه سال زندان محکوم شده است.

۳۸ رادیو زمانه، ۶ اکتبر (۱۵ مهر)

۳۹ رادیو زمانه، ۷ اکتبر (۱۶ مهر)

۴۰ رادیو زمانه، ۱۹ اکتبر (۲۸ مهر)

۴۱ منبع شماره ۳۹

۴۲ رادیو زمانه، ۱۳ سپتامبر (۲۳ شهریور)

۴۳ رادیو زمانه، ۷ دسامبر (۱۷ آذر)

کارخانه پادگان نیست

جنگ بر سر تملک نیشکر هفت‌تپه در میان جناح‌های حکومتی در جریان است. در حالی که ابطال واگذاری مجتمع کشت و صنعت مغان^{۴۴} در استان اردبیل و شرکت خدمات مهندسی خط و ابنیه فنی راه آهن (تراورس)^{۴۵} به بخش خصوصی در دادگاه تأیید شده، تصمیم‌گیری در باره تغییر مالکیت و خلع ید از مالکان نیشکر هفت‌تپه همچنان به شورای داورى خصوصی سازی سپرده شده است. علی نیکزاد، نایب رئیس مجلس ۲۸ مهر گفته بود که تا ۴۵ روز آینده از مالکان فعلی کارخانه خلع ید خواهد شد.^{۴۶}

پلیس در کارخانه نیشکر هفت‌تپه مستقر شد تا از ورود ۱۵ کارگر جلوگیری کند. کارگران گفتند کارخانه پادگان نیست.

نظام‌الدین موسوی، نماینده تهران در مجلس ۱۶ آذر وعده کرد تا دو ماه آینده تصمیم نهایی در باره نیشکر هفت‌تپه اتخاذ شود.^{۴۷} اختلاف نظر بر سر خلع ید از مالکان فعلی شرکت در دورن دولت به استعفاء یا برکناری رئیس سازمان خصوصی انجامید. علیرضا صالح مرداد سال ۱۳۹۸ جایگزین میرعلی اشرف عبدالله پوری حسینی، که به اتهام فساد مالی و تبانی در واگذاری شرکت‌های دولتی بازداشت

۴۴ [تسنیم](#)، ۱۱ نوامبر (۲۱ آبان)

۴۵ [خبرگزاری میزان](#)، ۳ دسامبر (۱۳ آذر)

۴۶ [رادیو زمانه](#)، ۱ اکتبر، ۱۰ مهر

۴۷ [خانه ملت](#)، ۶ دسامبر (۱۶ آذر)

کارگران نیشکر هفت‌تپه که تابستان امسال ۷۲ روز اعتصاب کردند خواستار خلع ید فوری از مالکان فعلی کارخانه هستند. در هشتم آذر یوسف بهمنی، ابراهیم عباسی منجری، حمید ممبینی، مسعود حیوری، چهار کارگر نیشکر هفت‌تپه پس از اعتراض به حضور نماینده مالک کارخانه در محل شرکت بازداشت و بعد از یک هفته با قرار وثیقه آزاد شدند.^{۴۹} جمعه ۱۶ آبان پلیس در شرکت کشت و صنعت نیشکر هفت تپه مستقر شد تا از ورود نمایندگان کارگری و ۱۵ تن از کارگران ممانعت کند.^{۵۰} مدیر کل کار استان خوزستان با تأیید اخراج این کارگران گفت که مدیریت شرکت طی نامه‌ای تا تعیین تکلیف وضعیت کارگران، آن‌ها را ممنوع‌الورود کرده است.^{۵۱} به گفته کارگران و دو تن از نمایندگان مجلس استانداری خوزستان با هدف ممانعت از خلع ید از مالکان کنونی شرکت که به اتهام اختلاس ارزی محاکمه می‌شوند، دستور اخراج کارگران را داده است. کارگران اخراج شده با فشار سایر کارگران سرانجام به محل کار بازگشتند.

۴۸ همشهری آنلاین، ۱۴ نوامبر (۲۴ آبان)
 ۴۹ رادیو زمانه، ۲۹ نوامبر (۸ آذر)
 ۵۰ سندیکای کارگران نیشکر هفت تپه، ۶ نوامبر
 ۵۱ رادیو زمانه، ۸ نوامبر (۱۸ آبان)

کارگران شهرداری: بی‌پناه در روزگار کرونا

کارگران شهرداری در برخی مناطق ایران همچنان بدون وسایل حفاظتی در حالی که کرونا روز به روز شمار بیشتری را بیمار می‌کند، با حداقل دستمزد و شرایط کاری سخت مشغول به کارند. افزایش حجم زباله حجم کار کارگران را افزایش داده و خطر ابتلا به کرونا را برای آنان بیشتر کرده است. در تهران مدیرعامل «شهر سالم»، شرکت پیمانکاری وابسته به شهرداری تهران، از ابتلا ۲۳۰۰ تن از کارکنان شهرداری خبر داد.^{۵۲} به گفته او از آغاز اعلام رسمی شیوع کرونا تا مهر امسال ۲۰۰۰ کارگر شهرداری تهران گرفتار این بیماری شده‌اند.^{۵۳} در شاهین شهر و میمه، فرماندار این شهرستان گفت که ۱۵ نفر از کارکنان حمل و نقل شهری به کرونا مبتلا شده‌اند.^{۵۴} در شهرداری رودان شش تن از کارگران خدمات شهری، در جویبار در استان مازنداران دو تن از کارگران بخش خدمات و آتش نشانی^{۵۵} و در ارومیه ۸ تن از کارگران آرامستان رضوان شهر به این بیماری مبتلا شدند.^{۵۶}

کارگران شهرداری صیدون در استان خوزستان هشت ماه است حقوق دریافت نکرده‌اند.

تا کنون ده‌ها کارگر شهرداری در اثر ابتلا به کرونا جان خود را از دست داده‌اند. روز ۱۶ آذر یک کارگر سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران به نام رضا حساری در اثر ابتلا به کرونا فوت کرد. این کارگر ۳۷ ساله، مسئول جمع‌آوری و بارگیری پسماندهای تعدادی از بیمارستان‌های محل بستری بیماران کرونایی تهران بود.

۵۲	رادپو زمانه، ۵ اکتبر (۱۵ مهر)
۵۳	خبرگزاری کار ایران، ۱۰ اکتبر (۱۹ مهر)
۵۴	خبرگزاری دانشجویان ایران، ۲ اکتبر (۱۲ مهر)
۵۵	ایمنا، ۱۲ اکتبر (۲۲ مهر)
۵۶	کردپرس، ۵ نوامبر (۱۵ آبان)

دستمزد کارگران شهرداری با شرایط کاری دشوار همچنان با تأخیر چند ماهه پرداخت می‌شود. در برخی مناطق تأخیر در پرداخت دستمزد کارگران به ۱۵ ماه می‌رسد. کارگران شهرداری- به صورت ویژه در بخش خدمات شهری- با قراردادهای موقت و به واسطه شرکت‌های پیمانکاری نیروی انسانی اشتغال دارند و از امکان تشکیل تشکل صنفی محرومانند. در فاصله سه ماه گذشته کارگران در چند شهر به تأخیر در پرداخت دستمزدها، اخراج، قراردادهای کاری موقت و شرایط سخت کاری اعتراض کردند.

منطقه	مطالبات
حمیدیه	۱۵ ماه دستمزد معوق
قزوین	دو ماه دستمزد معوق - دریافت نکردن لوازم حفاظتی
لوشان	هشت ماه دستمزد معوق
دهدشت	حذف حق فنی
اروندکنار	۵ ماه دستمزد معوق
سربیش‌آباد	۵ ماه دستمزد معوق
امیدیه	سه ماه دستمزد معوق - بیمه و سنوات
یاسوج	۸ ماه دستمزد معوق
لالی	دستمزد معوق
منطقه دو اهواز	اخراج کارگران - ۲ ماه مزد معوق، ۴ ماه حق بیمه معوق
مریوان	۸ ماه حقوق معوق
آبژدان اندیکا	۲۰ ماه دستمزد معوق
نیک شهر	۴ ماه دستمزد معوق
زنجان	حذف پیمانکاران
صیدون	۸ ماه دستمزد معوق - یک سال حق بیمه پرداخت نشده

کارگران شهرداری در بیشتر نقاط ایران با مشکل روبرویند. این جدول تنها گزارش‌هایی که در رسانه‌های داخلی منتشر شده را در برمی‌گیرد.

اعتراض‌های کارگری تنها به کارگران شهرداری‌ها محدود نماند. کارگران در بخش‌های مختلف به دستمزد اندک، قراردادهای موقت، شرایط سخت کارگری، اخراج و تأخیر در پرداخت دستمزدها با تجمع در محل کار یا مقابل ساختمان نهادهای دولتی اعتراض کردند. حداقل سه تجمع اعتراضی در بخش انرژی و پروژه‌های نفت و گاز گزارش شد. کشاورزان شرق اصفهان نیز بار دیگر در اعتراض به خلف وعده مسئولین و تأمین نشدن حق‌آبه برای کشت پائیز چند مرتبه تجمع کردند.^{۵۷} جویندگان کار در شوشتر و بهبهان هم در اعتراض به نداشتن شغل و برخوردار نبودن از حمایت‌های اجتماعی جایگزین تجمع کردند.^{۵۸} در مشهد و سبزوار کارگران روزمزد به برخوردار نبودن از حمایت‌های اجتماعی و گرسنگی معترض شدند.^{۵۹} پیک‌موتوری‌های خویش‌فرما شاغل در «اسنپ‌فود» در تهران هم در اعتراض به افزایش کارمزد شرکت، نداشتن بیمه و فقدان امنیت شغلی دست از کار کشیدند.^{۶۰} در کیش نیز رانندگان تاکسی به قرارداد همکاری مدیریت منطقه آزاد تجاری با شرکت «اسنپ» اعتصاب کردند.^{۶۱}

۵۷	رادیو زمانه، ۹ نوامبر (۱۹ آبان)
۵۸	رادیو زمانه، ۹ دسامبر (۱۹ آذر)
۵۹	رادیو زمانه، ۲ دسامبر (۱۲ آذر)
۶۰	رادیو زمانه، ۲ دسامبر (۱۲ آذر)
۶۱	رادیو زمانه، ۹ دسامبر (۱۹ آذر)

ردیف	مکان	علت اعتراض
۱	شرکت ملی حفاری	شش ماه دستمزد معوق
۲	زمزم تبریز	اخراج کارگران
۳	زرین پور اردکان	اخراج کارگران
۴	پتروشیمی فناوران	
۵	کشت و صنعت کارون	عدم امنیت شغلی
۶	ماشین سازی تبریز	تعطیلی خط تولید، ناتوانی مدیرعامل
۷	کشاورزان شرق اصفهان	تأمین نشدن حق آبه
۸	پیک موتوری اسنپ فود	افزایش کارمزد، عدم امنیت شغلی، نداشتن بیمه
۹	رانندگان تاکسی کیش	نامنی شغلی
۱۰	پارس جنوبی	تغییر شرایط کاری -- ۱۴ روز کار، ۱۴ روز استراحت
۱۱	ایران پولین رشت	عدم امنیت شغلی
۱۲	ایران خودرو تبریز	تأخیر در پرداخت دستمزد
۱۳	آب معدنی داماش	دستمزد معوقه و اخراج همکاران
۱۴	آب و فاضلاب خوزستان	عدم امنیت شغلی، دستمزد معوق
۱۵	ذوب آهن اصفهان	دستمزد ناکافی
۱۶	جوانان بیکار شوشتر و بهبهان	بیکاری
۱۷	کارگران روز مزد مشهد	عدم حمایت اجتماعی
۱۸	کارگران روزمزد سبزوار	عدم حمایت اجتماعی

مناطق آزاد تجاری: کارگران استثمار می‌شوند

سوم آذر دبیر اجرایی خانه کارگر «بندر امام خمینی» در استان خوزستان از اخراج حداقل ۱۵ اتن از کارگران شاغل در این منطقه ویژه اقتصادی خبر داد.^{۶۲} مناطق ویژه اقتصادی همانند مناطق آزاد تجاری از شمول قانون کار خارج هستند و از همین رو کارگران شرایط سخت تری دارند.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی آبان ماه ۹۸ در پاسخ به تذکر نماینده دشتستان در مجلس شورای اسلامی که نسبت به اخراج تعداد کثیری از کارگران شاغل در منطقه ویژه اقتصادی پارس جنوبی مطرح شده بود، وزارت نفت را مسئول اخراج کارگران دانست.^{۶۳}

ماده ۱۲ قانون تاسیس مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی^{۶۴} مقررات مربوط به اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در این مناطق را به آیین نامه مصوب هیئت وزیران واگذار کرده است. هیئت وزیران نیز در آیین نامه مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران نظارت بر رعایت آیین نامه را به سازمان مناطق آزاد و ویژه واگذاری کرده است. در این آیین نامه تنها به سازمان مناطق آزاد اجازه داده شده از کارفرمایان برای انجام تعهداتشان در قبال کارگران ضمانت‌های لازم را دریافت کنند. اختیار دریافت این ضمانت که اجباری نیست به مدیران سازمان مناطق واگذار شده است.

ماده ۳ - نظارت بر اجرای مقررات این تصویب‌نامه و رعایت حقوق کارفرمایان و کارگران و انجام تعهدات پیش‌بینی شده در ارتباط با قرارداد کار بر عهده سازمان منطقه خواهد بود.

سازمان هر منطقه می‌تواند برای انجام تعهدات کارفرمایان در قبال کارگزارانشان ضمانت‌های لازم را اخذ نماید و در صورت عدم انجام تعهدات یاد شده از سوی کارفرمایان از محل ضمانت‌نامه‌ها اخذ شده، تعهدات کارفرمایان یا آرای مراجع و محاکم قانونی را در مورد کارگران آنها ایفا نماید.

ماده ۳۵ - دبیرخانه شورای عالی مکلف است با توجه به شرایط و اوضاع و احوال اقتصادی - اجتماعی، آیین‌نامه نمونه انضباط کار را با هماهنگی وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان هر منطقه تهیه و برای اجرا در اختیار سازمان‌های مناطق آزاد قرار دهد.

ماده ۳۶ - کارفرمای هر کارگاه مستقر در منطقه، آیین‌نامه انضباطی کار خاص آن کارگاه را تهیه و پس از تأیید سازمان منطقه به مراحل اجرا خواهد نهاد.^{۶۵}

حل اختلاف کارگر و کارفرما و رسیدگی به شکایت کارگران در مناطق آزاد به هیئت رسیدگی واگذار شده است. اعضای این هیئت را کارگر یا نماینده او، کارفرما یا نماینده او و نماینده سازمان منطقه آزاد مربوطه تشکیل می‌دهند. تدوین آیین نامه انضباطی نیز به دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و کارفرمایان سپرده شده است.

۶۲ خیرگزاری کار ایران، ۲۳ نوامبر (۳ آذر)

۶۳ خیرگزاری کار ایران، ۲۸ نوامبر (۸ آذر)

۶۴ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری و صنعتی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

۶۵ مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری

پس از چند سال تأخیر صندوق بازنشستگی کشوری قانون همسان سازی حقوق بازنشستگان را به صورت «تعدیل شده» اجرا کرد. براساس اعلام سازمان بازنشستگی کشوری میانگین حقوق بازنشستگان تحت پوشش این سازمان که کارکنان بخش دولتی بودند، به صورت میانگین یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان افزایش یافته است.

مسئولان سازمان تأمین اجتماعی گفته‌اند که همسان سازی حقوق بازنشستگان این سازمان از آبان ماه اجرایی خواهد شد. بازنشستگان تحت پوشش این سازمان اما از اجرای ناقص این قانون ناراضی‌ند. گروهی از بازنشستگان در نامه‌ای به رئیس مجلس خواستار مداخله قوه مقننه در اجرای قانون همسان سازی و اعمال ماده ۹۶ قانون تأمین اجتماعی شدند.^{۶۶}

ماده ۹۶ قانون تأمین اجتماعی

سازمان مکلف است میزان کلیه مستمریهای بازنشستگی، ازکارافتادگی کلی و مجموع مستمری بازماندگان را در فواصل زمانی که حداکثر از سالی یک بار کمتر نباشد با توجه به افزایش هزینه زندگی با تصویب هیأت وزیران به همان نسبت افزایش دهد.

بازنشستگان تحت پوشش تأمین اجتماعی ۱۷ آبان در یک نامه دیگر به رئیس مجلس از تبعیض میان بازنشستگان کشوری و لشگری و تأمین اجتماعی انتقاد کردند و افزایش تنها ۹۰ هزار تومانی مستمری بازنشستگی را «بی عدالتی» خواندند.

دولت ۱۸ هزار میلیارد تومان بودجه به صندوق بازنشستگی کشوری که حدود یک میلیون و ۵۰۰ هزار نفر مستمری‌بگیر دارد، اختصاص داده است، در حالی که بودجه تأمین اجتماعی برای افزایش حقوق بیش از سه میلیون و ۵۰۰ هزار نفر مستمری‌بگیر ۱۶ هزار میلیارد تومان است. این بودجه نه به صورت نقدی بلکه قرار است از محل فروش از سهام دولت در بنگاه‌ها و تخفیف در خوراک پتروشیمی‌ها تأمین شود.^{۶۷}

۶۶ شهرآرا نیوز، ۴ نوامبر، ۱۴ آبان
۶۷ خبرگزاری کار ایران، ۷ نوامبر (۱۷ آبان)

پرستاران: جدال با مرگ

کرونا جامعه پرستاری ایران را «فرسوده» کرده است. به روایت گزارش‌های رسمی نزدیک به نیمی از پرستاران شاغل در بخش مراقبت‌های ویژه به کووید-۱۹ مبتلا شده‌اند.

نیمی از پرستاران شاغل در بخش مراقبت‌های ویژه به کرونا مبتلا شدند. ۸۵ پرستار جان باختند.

علیرضا زالی، فرمانده عملیات ستاد مقابله با کرونا استان تهران مرگ ۳۰۰ تن از پرستاران و کادر درمان به دلیل ابتلا به کرونا را تأیید کرد و گفت که بیش از ۲۰ هزار پرستار در کشور به کرونا مبتلا شده‌اند.^{۶۸} معاون وزیر بهداشت در آبان ماه بدون بیان جزئیات گفت: کادر درمان خسته و فرسوده شده و روزانه ۷۰ تا ۱۳۰ نفر از کادر درمان استان تهران به مرخصی استعلاجی می‌روند.^{۶۹} محمد شریفی مقدم، دبیر کل خانه پرستار ۸ آبان شمار پرستارانی که به کرونا مبتلا شده‌اند را ۳۵ هزار نفر اعلام کرد و گفت: برخی از این پرستاران دو هفته قرنطینه شدند اما برخی دیگر به دلیل مشکلات ریوی و تنفسی که پیدا کردند چند ماه است نمی‌توانند به کار برگردند. به گفته او تا ۲۰ آبان ۷۰ پرستار به دلیل ابتلا به کرونا جان باختند.^{۷۰} شمار پرستارانی که به دلیل ابتلا به کرونا جان باختند در پایان آبان به ۸۵ نفر رسید.^{۷۱} محمد پاکمهر، نایب رئیس کمیسیون بهداشت مجلس شورای اسلامی هم در اظهارنظر دیگری از ابتدای ۳۲ هزار نفر از ۱۱۰ هزار پرستار شاغل در ایران به کرونا خبر داد و گفت که شش هزار

۶۸ [باشگاه خبرنگاران جوان](#)، ۱۱ اکتبر (۱۰ مهر)
۶۹ [رویداد ۲۴](#)، ۲۴ اکتبر (۳ آبان)
۷۰ [روزنامه خراسان](#)، ۱۰ نوامبر (۲۰ آبان)
۷۱ [رادیو زمانه](#)، ۲۹ نوامبر (۹ آذر)

نفر از پرستاران بیمار همچنان در قرنطینه هستند.^{۷۲}

سرانه پرستار در ایران ۱۹ نفر به ازای هر ۱۰ هزار نفر و به یک روایت دیگر ۱,۶ نفر به ازای هر ۱۰۰۰ نفر است.

محمد میرزابیگی، رئیس کل نظام پرستاری ایران گفت: سرانه پرستار به تخت بیمارستانی ۰,۷ دهم نفر است. حداقل استاندارد در ایران ۲,۵ نفر پرستار به ازای هر تخت بیمارستانی در طول ۲۴ تعیین شده که حداقل یک پرستار از میانگین جهانی تعیین شده کمتر است.^{۷۳- ۷۴}

دبیرکل خانه پرستار هم در همین رابطه اعلام کرد: طبق استانداردهای حداقلی باید به ازای هر ۱۰ هزار نفر جمعیت ۵۰ پرستار مشغول به کار باشد، اما این آمار در ایران ۶۲ درصد کمتر است. یعنی به ازای هر ۱۰ هزار نفر جمعیت، ۱۹ پرستار وجود دارد.^{۷۵}

در یک گزارش دیگر که شهریور ۱۳۹۹ منتشر شد، سرانه پرستار به ازای تخت بیمارستانی ۱,۰۱ نفر اعلام شد. محمدرضا ظفرقندی رئیس سازمان نظام پزشکی هم گفت که پرستاران بیمارستان‌های دولتی حدود ۴ ماه معوقات پرداخت نشده دارند.^{۷۶}

دولت وعده کرد معوقات مزدی پرستاران را پرداخت کند. دبیرکل خانه پرستار اما پرداخت دستمزد و معوقات مزدی پرستاران را رد کرد و گفت: نه تنها خبری از معوقات نیست بلکه کارانه یک ماه را به جای کارانه چهار ماه به آنها داده و این پرداختی‌ها فقط برای ۱۱۵ هزار پرستار بخش دولتی است نه دیگر بخش‌ها. براساس اظهارات معاون پرستاری وزارت بهداشت و درمان میانگین معوقات پرستاران هفت ماه است. مریم حضرتی کاهش کارانه پرستاران را هم متاثر از کمتر شدن درآمد بیمارستان‌ها به دلیل همه‌گیری کرونا اعلام کرد.^{۷۷}

شرایط نابرابر و سخت کاری و تأخیر در پرداخت مزایای شغلی و دستمزدها اعتراض پرستاران در چند بیمارستان را به دنبال داشت. پرستاران بیمارستان روحانی بابل در اعتراض به پرداخت نشدن کارانه‌ها،^{۷۸} پرستاران شرکتی اهواز در اعتراض به کاهش دستمزد،^{۷۹} پرستاران استان بوشهر در اعتراض به پرداخت نشدن مطالبات مزدی معوق و کارانه‌ها^{۸۰} در مهر و آبان تجمع کردند. هیئت مدیره نظام پرستاری و خانه پرستار هم در نامه‌ای سرگشاده به رئیس دولت خواستار پیگیری مطالبات این گروه از شاغلان شدند.^{۸۱}

۷۲	خبرگزاری تسنیم، ۵ نوامبر (۱۵ آبان)
۷۳	پایگاه اطلاع رسانی نظام پرستاری، ۷ نوامبر (۱۷ آبان)
۷۴	خبرآنلاین، ۲۹ اکتبر (۸ آبان)
۷۵	خبرگزاری کار ایران، ۳۱ اکتبر (۱۰ آبان)
۷۶	خبرگزاری علم و فناوری، ۷ اکتبر (۱۷ شهریور)
۷۷	همشهری آنلاین، ۲۳ مهر (۱۴ اکتبر)
۷۸	خبرگزاری دانشجویان ایران، ۲۸ سپتامبر (۷ مهر)
۷۹	خبرگزاری کار ایران، ۱۱ اکتبر (۲۰ مهر)
۸۰	خبرگزاری کار ایران، ۴ نوامبر (۱۴ آبان)
۸۱	رادیو زمانه، ۲۹ نوامبر (۹ آذر)

ایمنی کار: حوادث کار جان ۷۹ کارگر را گرفت

ساختمان‌سازی در ایران به دلیل همه‌گیری کرونا راکد است. کارگران ساختمانی خانه‌نشین شده‌اند اما همان شمار محدودی که همچنان کار می‌کنند نیز از حوادث کاری منجر به مرگ در امان نیستند. براساس گزارش‌های انتشار یافته در رسانه‌های خبری ایران در فاصله مهر تا ۲۰ آذر حوادث کار جان ۷۹ کارگر را گرفت و ۹۸ کارگر نیز بر اثر حوادث در محل کار یا در مسیر رسیدن به محل کار صدمه دیدند. همانند گذشته کارگران ساختمانی در رتبه نخست مرگ ناشی از حوادث کار قرار دارند. ۳۰ کارگر ساختمان در فاصله سه ماه گذشته جان دادند. ۲۰ کارگر نیز مصدوم شدند. در کارگاه‌های تولیدی و صنعتی بیش از ۵ نفر کارگر که مشمول قوانین کار می‌شوند هم آمار حوادث کار افزایش یافت. تنها از آغاز پائیز ۱۵ حادثه منجر به مرگ در کارگاه‌های تولیدی گزارش شد. ۲۴ کارگر این کارگاه‌ها نیز مصدوم شدند. در همین دوره ۱۶ کارگر بخش خدمات عمومی -- کارگران جمع‌آوری زباله و پاکسازی معابر عمومی، آتش‌نشان‌ها و رانندگان حمل و نقل عمومی- بر اثر حوادث کاری کشته شدند. دست‌کم مصدومیت دو کودک کار نیز در همین دوره گزارش شد.

نوع کار	تعداد مرگ و میر	تعداد مصدومیت
ساختمان	۳۰	۲۰
معدن	۷	۲
کارگاه صنعتی	۱۵	۲۴
خدمات عمومی	۱۶	۱۳
متفرقه	۱۱	۳۷
کودک کار		۲
جمع	۷۹	۹۸

توضیح: کارگران خدمات عمومی شامل آتش‌نشان‌ها، کارگران خدمات شهری، راه‌سازی و رانندگان حمل و نقل عمومی است. کارگران متفرقه؛ کارگران شاغل در کارگاه‌های کوچک، بخش کشاورزی را دربرمی‌گیرد. کارگران ساختمان شامل کارگران ساختمانی، خدمات فنی ساختمان (جوشکاری، برق‌کشی) و چاه‌کن‌ها است.

ماموران مرزبانی ایران در آذرماه دستکم ۶ کولبر را مجروح کردند. ۲ کولبر نیز بر اثر شلیک ماموران جان باختند. براساس آمار شبکه حقوق بشر کردستان در آبان ماه ۶ کولبر به دست ماموران نظامی ایران به قتل رسیدند و هفت کولبر در مناطق مرزی ایران و ترکیه مجروح شدند.^{۸۲} در مهر ماه نیز ماموران مرزبانی ۲ کولبر را کشتند و ۱۰ تن را مجروح کردند.^{۸۳}

۸۲ شبکه حقوق بشر کردستان، ۲۱ نوامبر (۱ آذر)
۸۳ شبکه حقوق بشر کردستان، ۲۲ اکتبر (۱ آبان)

مهاجران: شلیک به جویندگان کار «قانون» می‌شود

مهاجران و پناهندگان در ایران که جمعیت غالب آنان را افغانستانی‌ها تشکیل می‌دهند از حمایت‌های اندک حکومت برای جبران کاهش قدرت خرید برخوردار نیستند. مشمول بیمه بیکاری و یا یارانه‌های معیشتی نمی‌شوند. حکومت ایران اعلام کرده مهاجران افغانستانی در صورت ابتلا به کووید-۱۹ رایگان درمان می‌شوند. در ایران هزینه درمان بیماران کرونا برخوردار از بیمه در بیمارستان‌های دولتی ۲,۵ تا ۵ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان اعلام شده است که ۳۵۰ هزار تا یک میلیون و ۳۰۰ هزار تومان آن را بیمار باید پرداخت کند. هزینه آزمایش کرونا در درمانگاه‌های دولتی هم برای افراد برخوردار از بیمه ۶۹ هزار تومان اعلام شده است. آزمایش کرونا برای افراد بدون بیمه ۳۵۰ هزار تومان هزینه دارد.^{۸۴} بیشتر کارگران افغانستانی در ایران فاقد بیمه هستند و با تعطیلی کارگاه‌ها و رکود اقتصادی درآمدشان هم کاهش یافته و توان تأمین هزینه آزمایش و سهم از جیب را ندارند.

مجلس شورای اسلامی ایران در یک طرح در نظر دارد شرایط را برای ورود مهاجران و جویندگان کار به ایران سخت‌تر کند. در این طرح مهاجران و پناهجویانی که به صورت «غیرقانونی» وارد خاک ایران شوند در دادگاه انقلاب محاکمه می‌شوند. به ماموران مرزبانی و پلیس اجازه داده می‌شود به خودروی حامل مهاجران و مهاجران تیراندازی کنند. در صورت کشته شدن مهاجران به خانواده آنها خسارت یا دیه پرداخت نخواهد شد.^{۸۵}

۸۴ [رادپو زمانه](#)، ۱۵ نوامبر (۲۵ آبان)

۸۵ [رادپو زمانه](#)، ۲۸ نوامبر (۸ آذر)

متن طرح پیشنهادی نمایندگان مجلس در سایت [مرکز پژوهش‌های مجلس](#) در دسترس است.

گزارش‌های پیشین

[گزارش ۱۴](#)

[گزارش ۱۳](#)

[گزارش ۱۲](#)

[گزارش ۱۱](#)

[گزارش ۱۰](#)

[گزارش ۹](#)

به صفحه ویژه حقوق کارگران در ایران سر بزنید:

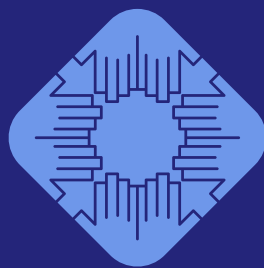
فارسی

<https://www.tribunezamaneh.com/labor>

English

<https://en.radiozamaneh.com/labor/>

نظرات خود را با ما در میان بگذارید. برای گزارش‌های آینده چه پیشنهادهایی دارید؟

حقوق کارگران در ایران
بنیاد رسانه‌ای زمانه